

پاسخنامه تشریحی

۱ بخش ۱ به پرده کوریون، بخش ۲ به آمنیون، بخش ۳ به یکی از لایه‌های زاینده جنین و بخش ۴ به بند ناف اشاره دارد.

تقطیم هر سه لایه زاینده جنین، همه بافت‌های مختلف جنین را تشکیل می‌دهد نه فقط بخش ۳.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) آمنیون در حفاظت و تغذیه جنین نقش دارد. کوریون نیز با تشکیل جفت و بند ناف در تغذیه جنین نقش دارد.

گزینه ۲) کوریون، هورمونی به نام *HCG* ترشح می‌کند که وارد خون مادر می‌شود و اساس تست‌های بارداری است. این هورمون سبب حفظ جسم زرد و تداوم ترشح پروژسترون از آن می‌شود. وجود این هورمون‌ها در خون از قاعده‌گی و تخمک‌گذاری مجدد جلوگیری می‌کند.

گزینه ۳) در ساختار کوریون همانند بند ناف رگ خونی وجود دارد که با بزرگ شدن جنین بر قطر رگ افزوده می‌شود.

۱ بخش مشخص شده در شکل سوال، کپسول مفصلی از جنس بافت پیوندی رشتہ‌ای است.

بافت پیوندی رشتہ‌ای نسبت به بافت پیوندی سست که اندام‌های درون شکم را خارج به هم متصل می‌کند (تشکیل دهنده پرده صفاق)، دارای رشتہ‌های کلاژنی بیشتری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) غلافی که هر دسته تار ماهیچه‌ای را احاطه می‌کند، زردپی (بافت پیوندی رشتہ‌ای) است که مقاومت بالایی دارد و تعداد یاخته‌های آن اندک است.

گزینه ۲) بخشی که یاخته‌های پوششی روده باریک را پشتیبانی می‌کند، بافت پیوندی سست است که انعطاف‌پذیری زیادی دارد.

گزینه ۳) بخشی که یاخته‌های پوششی را کنار هم نگه می‌دارد و به بافت زیرین متصل می‌کند، غشای پایه نام دارد که دارای رشتہ‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی است.

۱ موارد ب، ج و صحیح است.

استخوان زند زیرین نوعی استخوان دراز است. بیشتر دو سر استخوان دراز از بافت استخوانی اسفنجی تشکیل شده است که این بخش (در شکل قسمت A و B) از تیغه‌هایی که به طور نامنظم در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند تشکیل شده است. در بافت استخوانی اسفنجی مشاهده می‌شود که مملو از مغز قرمز استخوان است. ماده زمینه‌ای در استخوان‌ها چه از نوع فشرده باشد چه از نوع اسفنجی، از کلسیم، اصلاح معدنی ... تشکیل شده است. در قسمت وسط (استخوان دراز) مغز زرد استخوان قرار گرفته است و بخش D را بافت استخوانی فشرده که مجموعه‌ای از سامانه‌های هاورس است، شامل می‌شود.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

غده وزیکول سینیال برون ریز است و ترشحات ساخته شده خود را به مgra می‌ریزد اما یاخته‌های بینایینی ترشحات خود (هورمون تستوسترون) را به خون می‌ریزند.

بخش ۱: پیشه

بخش ۲: اپیدیدیم

بخش ۳: میزراه

بخش ۴: غده پروستات

بخش ۵: میزنای

بخش ۶: مثانه

بخش ۷: غده وزیکول سینیال

بخش ۸: غده پیازی میزراهی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) پیشه‌ها درون کیسه پیشه (نه کیسه‌های پیشه) قرار گرفته اند یک جفت پیشه درون یک کیسه قرار دارد.

گزینه ۲) در محل اتصال میزنای به مثانه دریچه‌ای وجود دارد که حاصل چین خورده‌گی مخاط مثانه روی دهانه میزنای است، اما بنداره از جنس ماهیچه است.

گزینه ۳) هم در میزراه و هم در پروستات، اسپرم می‌تواند وجود داشته باشد و اسپرم دارای یک مجموعه کروموزومی است.

۱ بخش ۱ به پرده کوریون، بخش ۲ به آمنیون، بخش ۳ به یکی از لایه‌های زاینده جنین و بخش ۴ به بند ناف اشاره دارد.

در ساختار کوریون همانند بند ناف رگ خونی وجود دارد و در آینده بر قطر آن‌ها افزوده می‌گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) آمنیون نقشی در تشکیل بند ناف دارد.

گزینه ۲) تقسیم هر سه لایه زاینده جنین، همه بافت‌های مختلف جنین را تشکیل می‌دهد نه فقط بخش ۳.

گزینه ۳) کوریون، هورمونی به نام *HCG* ترشح می‌کند که وارد خون مادر می‌شود و اساس تست‌های بارداری است. این هورمون سبب حفظ جسم زرد و تداوم ترشح پروژسترون از آن می‌شود. وجود این هورمون‌ها در خون از قاعده‌گی و تخمک‌گذاری مجدد جلوگیری می‌کند. آمنیون در این فرآیند نقشی ندارد.

۱ شکل مرحله متفاوار را نشان می‌دهد.

(الف) در پرمتافاز، پوشش شبکه آندوبلاسمی تجزیه می‌شود. (نادرست)

(ب) در آنفاز، تعداد کروموزوم‌ها افزایش می‌یابد. (درست)

(ج) در پرمتافاز، کروموزوم‌ها به رشتہ‌های دوک متصل می‌شوند. (درست)

(د) در آنفاز، طول برخی رشتہ‌های دوک افزایش می‌یابد. (نادرست)

۱ (الف)، گیرنده‌های مخروطی و (ب)، گیرنده‌های استوانه‌ای هستند. عصب بینایی، توسط آکسون نوروون‌های مرتبط با گیرنده‌های نوری، تشکیل می‌شود، نه

گيرندها!

بررسی سایر گزینهها:

گزینه (۱): در لکه زرد که در امتداد محور نوری قرار دارد، فراوانی گیرندهای مخروطی بیشتر از استوانه‌ای است.

گزینه (۲): گیرندهای مخروطی در تشخیص رنگ، جزئیات شکل و ریزبینی نقش دارند.

گزینه (۳): گیرندهای استوانه‌ای در نور کم و یاخته‌های مخروطی در نور زیاد تحریک می‌شوند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ بخش (۱) بافت استخوان اسفنجی، بخش (۲) بافت استخوان متراکم، بخش (۳) سامانه هاورس بخش (۴) مجرای هاورس

مجراي هاورس (بخش شماره ۴)، داري سرخرگ و سياهرگ است که در لایه ميانی خود، ماهيچه صاف دارند. غشاي پايه بافت پوششی داخل رگ‌های مذکور نيز حاوي رشته‌های پروتئين است.

بررسی سایر گزینهها:

گزینه (۲) فضای درون بخش ۱ توسط مغز قرمز استخوان پر می‌شود. مغز قرمز استخوان، به طور قطع یاخته‌های بنیادی سازنده یاخته‌های خونی دارد.

گزینه (۳) یاخته‌های استخوانی موجود در سامانه هاورس (بخش شماره ۳) جزو بافت پیوندی هستند. اعصاب درون مجرای هاورس بخشی از یاخته‌های عصبی و رگ‌های مجرای هاورس، دارای یاخته‌هایی از بافت پوششی و ماهيچه‌ای هستند.

گزینه (۴) طبق متن کتاب درسي، هورمون‌های غده سپرديس، هورمون‌های تيروئيدی (T_4) و کلسیتونين هستند. یاخته‌های استخوانی هر دو نوع بافت اسفنجی و متراکم (بخش‌های ۱ و ۲) هدف کلسیتونين و (مانند سایر یاخته‌های بدن) هدف هورمون‌های تيروئيدی قرار می‌گيرند.

۹ ۱ در ماده حاکستری رشته‌های ميلين دار ديده نمي‌شوند. پس نورون رابطي هم که به طور كامل درون اين بخش قراردارد نمي‌تواند رشته‌های ميلين دار داشته باشد.

بررسی سایر گزینهها:

۲ درخت زندگی انشعاباتی از ماده سفید درون مخچه است، پس رشته‌های ميلين دار دارد.

۳ آكسون‌های عصب بینایي ميلين دارند. (دليل: سرعت بالاي انتقال پيام حسي بینایي)

۴ در ريشه پشتی اعصاب نخاعی نورون‌های حسي وجوددارند و نورون‌های حسي می‌توانند دارای آكسون و دendirit ميلين دار باشند.

۱۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ برسی موارد:

الف) هر دم عادي بوده و طي آن ديفارگم منقبض مي شود.

ب) «ب» دم عميق بوده و در اثر ايجاد فشار منفي در قفسه سينه و همچينين كاهش فشار روی سياهرگ‌هاي نزديك قلب، خون بيشتری وارد دهليزها مي شود.

ج) همواره در طول دم و بازدم تبادل گازهای تنفسی بین مویرگ‌های ششی و هوا صورت می‌گیرد.

د) در پيان دم عميق در اثر ارسال پيام مرکز تنفس در پل مغزی به بصل النخاع دم متوقف مي شود.

۱۱ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ سلول‌های گيرنده مخروطی در شبکیه چشم انسان، توسط مویرگ‌های خونی مشيمه تغذيه می‌شود. مواد غذائي و O_2 در یاخته مخروطی، تنفس سلولي انجاممي‌دهند و پيام‌های بینایي را به کوچک‌ترین لوب قشر مخ (لوب پس‌سری) ارسال می‌کنند و گيرنده حسي محسوب می‌شوند. اختلال در عملکرد اين سلول، می‌تواند باعث کورونگی (عدم تنفس رنگ) شود.۱۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ دفاع اختصاصي اساساً مربوط به مهره‌داران (مثل ماهي) است که دفاع غيراختصاصي هم دارند. ولی بي‌مهرگان (مثل ملح) فقط دفاع غيراختصاصي دارند. پس وجود آنزيم ضد عفونی کننده ليزوزيم مربوط به هر دوي اين جانوران است.

۱۳ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ در بخش نزولي نمودار، سديم با ريم ثابتی از طريق کاتال‌های نشتي (بدون صرف انرژي) از مایع بین‌یاخته‌ای وارد نورون مي‌شود.

بررسی سایر گزینهها:

گزینه (۲): پس از پيان پتانسيل عمل، با افزایش فعالیت پمپ سديم - پتانسيم که از انرژي ATP استفاده می‌کند، تولید ADP افزایش می‌يابد.

گزینه (۳): در بخش بالارو نمودار ميزان خروج پتانسيم (از طريق کاتال‌های نشتي) از نورون، ثابت است در حالی که ورود نورون (به علت بازشدن کاتال‌های دريچه‌دار سديمي) بسیار افزایش می‌يابد. در نتيجه نسبت ذکر شده کاهش می‌يابد.

گزینه (۴): در پتانسيل آرامش مقدار اختلاف پتانسيل بين دوسوی غشا حدود ۷۰ ميليلتر است.

۱۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ دقیقاً بر عکس!!! نقطه E اواخر پتانسيل عمل است. در طي پتانسيل عمل، پتانسيم در خارج یاخته (مایع میان‌یاخته) به سبب بازشدن کاتال‌های دريچه‌دار پتانسيمي، افزایش يافته و سديم درون نورون نيز به سبب بازشدن کاتال‌های دريچه‌دار سديمي، افزایش يافته است. پس در اين نقطه از نمودار (E)، نسبت به نقطه A، مقدار پتانسيم مایع میان‌یاخته و سديم درون نورون، بيشتر است.

بررسی سایر گزینهها:

گزینه (۱): کاتال‌های نشتي سديمي و پتانسيمي هميشه باز و پمپ سديم - پتانسيم فعال است. در طي پتانسيل عمل، پتانسيم از راه کاتال‌های نشتي و سديم از طريق پمپ سديم - پتانسيم خارج مي‌شوند.

گزینه (۲): در نقطه D کاتال‌های دريچه‌دار پتانسيمي بازند و پتانسيم از یاخته به سرعت خارج مي‌شود ولی در نقطه B کاتال‌های دريچه‌دار پتانسيمي بسته‌اند و پتانسيم فقط از طريق کاتال‌های نشتي به آرامی از یاخته خارج مي‌شود.

گزینه (۳): در هر دو نقطه مذکور، کاتال‌های دريچه‌دار پتانسيمي بسته‌اند و انرژي زيسنی توسيع پمپ سديم - پتانسيم که فعل است، مصرف می‌شود.

۱۵ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ بخش مشخص شده هيپوتالاموس در جذب ویتامین‌ها نقش ندارد. هيپوتالاموس مرکز احساس گرسنگی و تشنگی و تنظیم دمای بدن است و نيز بسياري از اعمال غده‌های ترشح‌كننده هورمون‌ها را تنظیم می‌کند. هيپوتالاموس با ساخت هورمون خداداری در تنظیم آب خونان و در نتيجه فشار اسمزی نقش دارد.

۱۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ فعالیت بيشتر پمپ سديم - پتانسيم موجب می‌شود وضعیت یون‌های سدیم و پتانسيم در دوسوی غشا دوباره به حالت آرامش بازگردد. این پروتئین‌ها مصرف ATP دارای فعالیت آنزيمی است هر آنزيم روی يك يا چند ييشه ماده خاص موثر است بنابراین عمل اختصاصي دارد.

بررسی سایر گزینهها:

گزینه (۱): همانطور که می‌بینیم پتانسيل عمل به طور نقطه‌ای جایه‌جا شده است نه به مبورت جهشی. بنابراین یاخته‌های ميلين‌ساز رشته‌های عصبی را عaic نگردداند.

گزینه (۲): در پرمتافاز، سانتریول‌ها در دو قطب یاخته قرار گرفته‌اند. در مرحله آنفاز ۱، کروماتیدهای خواهری از یکدیگر جدا می‌شوند؛ در این مرحله نیز سانتریول‌ها در دو قطب یاخته قابل مشاهده‌اند. توجه کنید از آنجا که در صورت سوال از واژه «به طور حتم» استفاده شده و در یاخته‌های گیاهی سانتریول وجود ندارد، این گزینه نادرست می‌باشد.

گزینه (۳): در پرمتافاز، هر کروموزوم به دو رشتہ دوک متصل است ولی در متاباز ۲ (که کروموزوم‌های غیرهم‌ساخت از یکدیگر جدا می‌شوند)، هر کروموزوم به یک رشتہ دوک متصل می‌گردد.

گزینه (۴): ساختمان تترادها در آنفاز ۱ با کوتاه شدن رشتہ‌های دوک از بین می‌رود. در آنفاز میتوуз با تجزیه پروتئین اتصالی در سانترومر، کروماتیدهای خواهری از هم جدا می‌شوند. اما در آنفاز ۱ کروموزوم‌های همتا از هم جدا می‌شوند و پروتئین اتصالی تجزیه نمی‌گردد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۵

تنهای وقوع مورد (ج) امکان‌پذیر بوده و سایر موارد غیرممکن هستند.

شكل صورت سوال، کاریوتیپ یک یاخته انسان را نشان می‌دهد. کاریوتیپ از یاخته‌های هسته‌داری که توانایی تقسیم دارند، در مرحله متافاز تهیه می‌شود.

بررسی همه موارد:

(الف) اسپرم‌ها در این دیدیم قابل مشاهده بوده و دارای یک نوع کروموزوم جنسی هستند. این یاخته‌ها توانایی تقسیم شدن ندارند، بنابراین نمی‌توان از روی آن‌ها کاریوتیپ تهیه نمود.

(ب) گویچه قرمز دارای آنژیمی به نام کربنیک اندراز است که کربن دی‌اکسید و آب را مخلوط کرده و کربنیک‌اسید پدید می‌آورد. کربنیک‌اسید به سرعت به یون بیکربنات و هیدروژن تجزیه می‌شود. گویچه قرمز هسته‌دارد، بنابراین نمی‌توان از آن کاریوتیپ تهیه نمود.

(ج) نورون‌ها یاخته‌هایی هستند که با اتصال به ناقل عصبی در همایه (سیناپس)، در فعالیت خود تغییر شدید ایجاد می‌کنند. این یاخته‌ها نیز به طور معمول تقسیم نمی‌شوند و تقسیم به ندرت در آن‌ها اتفاق می‌افتد. از طرفی دقت کنید که علاوه بر این یاخته‌ها، این عبارت برای یاخته‌های دیگری از جمله یاخته‌های درون‌ریز، برون‌ریز و ... می‌تواند صدق کند که هم هسته دارند و هم توانایی تقسیم و بنابراین امکان تهیه کاریوتیپ از آن‌ها وجود دارد.

د) پلasmosit‌ها حاصل تقسیم لنفوسيت B بوده و فاقد گیرنده‌های پادگنی هستند. این یاخته‌ها نیز تقسیم نمی‌شوند.

۲۶ ۱ ۲ ۳ ۴ شکل مربوط به غشای یاخته است و موارد (۱) تا (۴) به ترتیب غشا، سانتریول‌ها، شبکه آندوپلاسمی زیر و دستگاه گلزاری را نشان می‌دهند. همه موادی که از غشا عبور می‌کنند لزوماً توسط یاخته‌های زنده تولید نشده‌اند. مثلاً مواد معدنی نظیر یون‌های سدیم و پتاسیم از غشا عبور می‌نمایند اما توسط یاخته‌های زنده تولید نشده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سانتریول‌ها در تقسیم یاخته‌ای نقش دارند. اسپرم‌ها حاصل تمايز اسپرماتید هستند، نه تقسیم (زیست یازدهم - فصل ۷)

گزینه ۲: شبکه آندوپلاسمی از کیسه‌ها و لوله‌های متصل به هم تشکیل شده است: اما در دستگاه گلزاری، کیسه‌ها به یکدیگر مرتبط نیستند.

گزینه ۳: دستگاه گلزاری در تقسیم سیتوپلاسم یاخته‌های گیاهی نقش دارد (زیست یازدهم - فصل ۶). توجه کنید که یاخته‌های آوند آپکش قدرت تقسیم شدن ندارد (زیست دهم - فصل ۶).

